

Serie Leerdiensten over de kerk "Gaat Christus voor de kerk?"

Deel 3 Een gemeente van Heiligen

	15-12-2013 16.30
	Kompas
Votum / zegengroet	Gezang 175b GKB
Openingslied	Psalm 121 PVN
Gebed om opening Gods Woord	GjO
kindermoment	GjO "Wat zou er anders/beter moeten in de kerk"
kinderlied	Opwekking 351 "Jezus geeft een loflied"
intro op de serie	
Preek + Interactie	
blok 1	
Rink	Handelingen 14, 21-28
	De Kerk heeft een adres: de plaatselijke gemeente
	Psalm 128 : 1
blok 2	
Rink	1 Petrus 2 : 1 - 10
	De gemeente van <i>heiligen</i>
	Psalm 128 : 2
blok 3	
Rink	1 Tessalonicenzen 5 : 10 - 24
	De gemeente wordt bij Christus bewaard
Amenlied	Psalm 128 : 3
Luisterlied	"Breng ons samen" (Sela)
Collecten	
Gebed over Preek en Voorbeden	
Gezongen belijdenis	Opwekking 609 "U bent heilig" NB mannen en vrouwen met een eigen partij Dat moet op de beamer goed worden aangegeven
Zegen	

Intro op de serie

PREEK / VERKONDIGING

"De Kerk" heeft een plaatselijk adres

In de vorige dienst hebben we gesproken over de kerk als Lichaam van Christus. Dat is een heel rijk beeld. Wij maken deel uit van dat lichaam, we zijn er de ledematen van. De kerk vertegenwoordigt Jezus lichamelijke aanwezigheid op de aarde. Hij is in de hemel het hoofd en wij zijn op aarde het lichaam en we zijn aan elkaar verbonden door de Geest van God. Heel mooi, maar ook een beetje abstract allemaal. Waar vind ik die kerk?

Vanmiddag willen we dat concreet uitwerken met de volgende bijbelse uitspraak over de kerk: De kerk is een gemeente van heiligen.

Om dat uit te werken zou ik de kerk in gedachten willen vergelijken met een andere wereldwijde organisatie, die onlangs zijn 125 jarig bestaan vierde: de National Geographic Society. Destijd begon deze Society met 33 leden. Allemaal enthousiaste ontdekkingsreizigers en aardrijkskundigen. Inmiddels zijn er 9.000.000 leden.

Mijn vader was een van die leden. Wij lazten thuis de National Geographic. Dat wil zeggen, we bekeken de foto's, want we "konden" nog geen Engels.

Later wel, en toen werd ik zelf lid van dit illustere gezelschap.

Niet dat ik ooit heb meegedaan aan een poolexpeditie of zo, maar mede door mijn contributie is er toch maar mooi een onderzoek gedaan naar het wrak van de Titanic, om maar iets te noemen.

Waarin lijkt de NGS op de een kerk en wat is het grote verschil?

De National Geographic Society heeft, net als de kerk een overbekend en zeer simpel logo, je houdt je op de hoogte door het Magazine te lezen, of door naar hun speciale TV zender te kijken.

Je bent lid omdat je, samen met de andere leden de idealen van de organisatie deelt.

Je kunt zelfs brieven sturen naar de redactie van het Magazine als je het over bepaalde dingen niet helemaal eens bent.

Dus, tot nu tot lijkt het dus allemaal sprekend op een kerk.

Maar het grote verschil is, dat de NGC geen plaatselijk adres heeft waar jij je kunt melden en meedoen. Je kunt je hele leven lid zijn zonder de deur uit te komen.

En dat is in de kerk wel de bedoeling: De deur uit en meedoen.

De kerk is alleen maar een wereldwijde organisatie, waar je het mee eens bent en dergelijke, maar heeft een plaatselijk adres, waar jij zelf wordt verwacht en van waaruit je daadwerkelijk bijdraagt aan de idealen en doelen van de kerk.

Daar heb je, via de sacramenten, gemeenschap met Christus en met elkaar, en daar ben je daadwerkelijk lid van het lichaam.

Dat is ook de manier waarop Paulus te werk gaat op zijn zendingsreizen

We hebben in Handelingen 14 gelezen over het einde van de eerste zendingreis. Paulus en Barnababas bezoeken dan op hun terugreis de steden waar ze op de heenreis ook al

hebben geprekeet en leerlingen gemaakt. Die leerlingen vormden samen een gemeente, en Paulus en Barnabbas stellen nu in elke gemeente oudsten aan. Want gemeenten hebben behoefte aan structuur en leiding. Aan mensen die het Woord en de sacramenten bedienen.

En nadat ze weer in Antiochië, hun zendende kerk, terugkomen, roepen ze daar de gemeente bij elkaar om verslag uit te brengen. Want die zendende kerk is, als gemeente, betrokken bij hun uitzending. Dat kun je lezen in Handelingen 13. In een gebedsbijeenkomst van de gemeente heeft de Heilige Geest Paulus en Barnabbas geroepen voor deze speciale taak. De leiders van de gemeente leggen hen dan de handen op, en laten hen vertrekken.

En dus komen Paulus en Barnabbas ook bij die gemeente terug om verslag uit te brengen. Op het adres waar de Geest hen heeft uitgezonden, en waar aan hen de handen zijn opgelegd, daar leggen ze ook verantwoording af over hun missie. Aan mensen, maar via die mensen aan de heilige Geest zelf. Want de Geest van God woont in de gemeenten. Dat is zijn plaatselijke adres.

Gemeente van *Heiligen*

En die gemeente is een gemeente van *heiligen*.

Heilig wil zeggen: aan God toebehorend en voor hem gereserveerd.

Een van de bijbelboeken waarin dit thema breed wordt uitgewerkt is Leviticus.

Vorig najaar heb ik een aantal preken over Leviticus gehouden en daarin ontdekten we dat het refrein van dat boek is: Weest heilig want ik ben heilig.

En we zagen dat de jonge Nieuw Testamentische kerk de essentiële elementen uit Leviticus heeft gebruikt om zijn draai te vinden.

In 1 Petrus 2 is dat ook goed te merken.

Hij gebruikt veel termen die ontleend zijn aan de Oud Testamentische eredienst. Priester, tempel, offer, een heilige natie, Gods volk. Die begrippen krijgen hun betekenis wanneer je je realiseert hoe de tempel er uitzag.

Ik wil dat illustreren met een schematisch plaatje van de tabernakel.

Helemaal rondom is het gebied getekend dat buiten de legerplaats valt.

Dat gebied is *onrein*. Wanneer de Israëlieten zich op de een of andere manier hadden verontreinigd, dan moesten ze buiten de legerplaats blijven, totdat ze zich weer hadden gereinigd. Pas daarna waren ze weer welkom.

Meer naar het midden is de tabernakel zelf getekend, in donkerbauw. Dat gebied niet alleen rein, het is ook nog heilig.

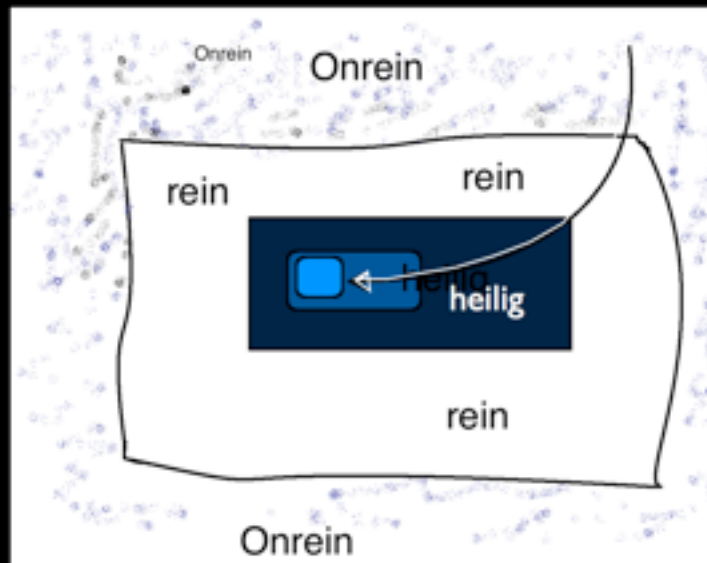
Daar hebben de gewone Israëlieten geen vrije toegang, zelfs niet als ze rein zijn.

Ze komen er alleen binnen met hun offer in de hand, dat vervolgens door de priesters wordt opgedragen.

Nog verder naar binnen komt "het heilige", waar de gebeden worden opgedragen.

Daar mogen alleen de priesters komen, nadat ze zich gereinigd hebben, en nog verder naar binnen, in het hart van de tempel, daar is het "heilige der heiligen". Daar komt alleen de hogepriester, op de grote verzoendag, na een uitvoerig reinigingsritueel. Hij nadert, namens het hele volk, de troon van God, en voltrekt aan het volk de verzoening.

heilig - rein - onrein

Ik ben er wat uitvoerig over, om duidelijk te maken hoe nauw het luisterde voor Israel. Een groot aantal exact voorgeschreven rituelen, en een voortdurende nadruk op reinheid en heiligheid. En dat alles omdat God zelf in hun midden woonde.

Vergeet niet hoe groot dit besef was. De onzienlijke, de Schepper van hemel en aarde, de koning der koning en de Heer der heren, die had in hun midden, een aanwijsbaar adres.

Een van de grote veranderingen in de nieuwe bedeling is, dat God nu op heel veel adressen tegelijk woont. Petrus maakt duidelijk dat we God nu kunnen ontmoeten in de gemeente. De leden van de gemeente vormen de levende stenen van de nieuwe woonplaats van God. Daar woont de Geest. En dus geldt nog steeds: wees heilig. Gods persoonlijke aanwezigheid in de gemeente, of zelfs in jou hart, verdaagt zich niet met bedrog of huichelarij of kwaadsprekerij. En de slagzin uit Leviticus, is nog steeds van toepassing: Wees heilig want ik ben heilig. Niet als voorwaarde vooraf, maar wel als vanzelfsprekend gevolg van Gods nabijheid in je leven.

Je wordt om niet gered, maar de redding veronderstelt wel, dat je daarna een heilig leven leidt. Want je behoort toe aan God.

In de gereformeerde leer spreken we over "God de Zoon en onze verlossing" en over de "God de Heilige Geest en onze heiliging". Verlossingen en heiliging zijn allebei nodig.

Het volgende voorbeeld kan dat duidelijk maken. Stel je voor dat jij bent uitgenodigd voor een persoonlijke ontmoeting met Koningin Maxima. Je bereid je daar op voor, trekt mooie kleren aan, gaat nog even naar de kapper, helemaal tip top. Op de grote dag regent het pijpenstelen. Je rijdt met je autootje richting Wassenaar, en dan gebeurt het. Een klapband. Je stap uit, maar kunt er weinig aan doen. En in de plensregen blijft weinig over van je mooie outfit en je keurige kapsel. Gelukkig is er een vriendelijk en handige man die je uit je lijden verlost. Hij weet *wel* waar de reserveband zit, en even later kun je verder. En dan Als een verzopen kat bij Maxima aankomen?

Nee, dat gaat niet werken.

Alle voorbeelden gaan mank, maar toch.

Dit voorbeeld maakt duidelijk dat je onderscheid kunt maken tussen je verlossing enerzijds en je heiliging anderzijds. Jezus laat ons niet als verzopen katten naar de Vader afreizen, maar hij maakt ons klaar voor de ontmoeting. Hij stuurt ons zijn Heilige Geest om ons te heiligen, en daarbij is de gemeente de werkplaats van de Geest. Daar leer je de Vader kennen, en daar leer je, samen met alle heiligen, om je op die ontmoeting voor te bereiden.

De gemeente wordt bij Christus bewaard

Bij de heiliging schakelt God mensen in

Dat brengt ons bij de ambten.

We hebben daarover een gedeelte gelezen in de eerste brief van Paulus aan de gemeente in Tessalonica.

Hij geeft deze jonge gemeente allerlei aanwijzingen over hoe ze heilig kunnen leven.

Niet toegevend aan allerlei hartstochten, maar toegewijd aan de Heer en in onderlinge liefde.

En dan vraagt hij om erkenning van hen die zich op gezag van de Heer ervoor inzetten om de gemeente te leiden en terecht te wijzen.

Kennelijk had Paulus ook in Tessalonica oudsten aangesteld.

En hij kon daarbij terugvallen op een die Joden die vroeger al gestelijke leiders waren geweest in de synagoge, en die nu het geloof in Jezus hadden aanvaard.

En zo zien we dat in heel het NT samen opgaan. Mensen worden leerlingen, de leerlingen vormen een gemeente, die wordt geleid door oudsten.

Wanneer Jezus zijn apostelen op pad stuurt dan krijgen ze de opdracht om het goede nieuws te gaan vertellen, dan zegt hij er onmiddellijk bij "en leer hen onderhouden, alles wat ik jullie opgedragen heb". Jezus geeft de ambten om zijn gemeente bij hem en te bewaren.

In alle gemeenten die Paulus sticht, benoemt hij oudsten, en in zijn brief aan Titus, draagt hij hem op om dit ook te doen.

In deze serie leerdienst over de kerk is het denk ik goed om dat te benadrukken. We zijn een apostolische kerk. Het komt aan ambtsdragers toe om weer nieuwe ambtsdragers "de handen op te leggen". En zo loopt er een lijn van de twaalf apostelen naar onze ambtsdragers en van de ambtsdragers loopt er een eeuwenlange lijn terug naar de twaalf en naar Jezus zelf.

Hij is het hoofd van de kerk, en hij regeert zijn gemeenten door de ambten.

Niemand heeft het recht om voor zichzelf te beginnen.

In dit opzicht verschillen we grondig van mening met veel evangelische kerken, die het leiderschap van de gemeente juist wel funderen in de persoonlijke roeping van hun charismatische leiders. Dat is buitengewoon kwetsbaar, en het leidt heel vaak tot scheuringen en leiderachapcrises in de evangelische kerken.

In de Katholieke kerken worden ambtsdragers nog geheel volgens het apostolische model van hogerhand aangesteld en geplaatst, zonder dat de gemeente zelf er iets over te zeggen heeft. En ook dat is kwetsbaar, en het is een miskennis van het ambt en de gaven van alle gelovigen.

In de gereformeerde traditie worden de beide elementen gecombineerd. Met name Calvijn heeft deze manier van werken gepropageerd. Er wordt gebruik gemaakt van de gaven en het gezonde oordeelsvermogen van de gemeente. En zo worden mensen vanuit de gemeenten tot het ambt *geroepen*. Maar ze worden vervolgens wel door in het bestaande ambtsdragers en binnen een bestaand kerkverband in hun ambt bevestigd.

Binnen de gereformeerde traditie zijn we erg beducht voor "heerszuchtig optreden van enkelingen". Dat heeft geleid tot de gewoonte om de gemeente niet te laten leiden door een oudste of predikant, maar door een college van ouderlingen.

Maar daarachter is ook het ambt van alle gelovigen een groot goed in de gemeente en een enorm sterk punt van de gereformeerde traditie.

In die lijn ligt bijvoorbeeld het werken in huiskringen of andere groepen binnen de gemeente. Om met Calvijn te spreken: "het bevorderen van de algemene stichting is aan ieder lid van de kerk opgedragen, naar de mate zijner gave."

Zo mogen we ook in deze gemeente elkaar dienen.

Tot opbouw van ons aller geloof,
Tot eer van zijn naam
en totdat Hij komt.

Amen

Verwerkingsvragen

Algemeen

Ga met elkaar na na wat je in deze preek is opgevallen en wat je heeft geraakt. Wat was nieuw, wat was bijzonder. Wat wist je eigenlijk al wel, maar is je nu weer wat duidelijker geworden.

1. Kerk en NGS

"Lid zijn van de kerk betekent dat je de deur uitgaat en meedoet, op het adres waar God je roept."

Hoe vanzelfsprekend is dat voor jullie?

Neem eens de volgende proef op de som. Plaats jezelf op een schaal tussen 1 en 10, waarbij de 1 staat voor "Ik ben een passieve toehoorder" en de 10 voor "Ik ben een actieve deelnemer". Vergelijk na afloop de scores en vertel waarom je jezelf deze score hebt gegeven. Het doel van de oefening is dat je jezelf en elkaar op ideeën brengt. Welke mogelijkheden heb ik allemaal om actief lid van de gemeente te zijn?

2. Heiliging

In de preek wordt het voorbeeld gegeven van iemand die uitgenodigd is bij Maxima. Het voorbeeld is bedoeld om aan te geven dat er onderscheid kan worden gemaakt tussen verlossing en heiliging.

Wat is jullie eigen ervaring met de "Heilige Geest en onze/jou heiliging"?

3. De ambten in de gemeente

Bij de Reformatie in de 16e eeuw ontstond er grote belangstelling voor "het ambt van alle gelovigen". Niet de Paus of allerlei geestelijken hebben het in de kerk voor het zeggen, maar alleen Christus. De gelovigen zijn elkaar gegeven om samen de gemeente te dienen en op te bouwen.

Welke kansen zien jullie in onze gemeente om bij te dragen aan de gemeentebouw. En laten we ook kansen liggen?

Zo ja, wat zou jij of de gemeente nodig hebben om die kansen alsnog te benutten?

Je kunt deze vraag heel goed combineren met de oefening bij vraag 1